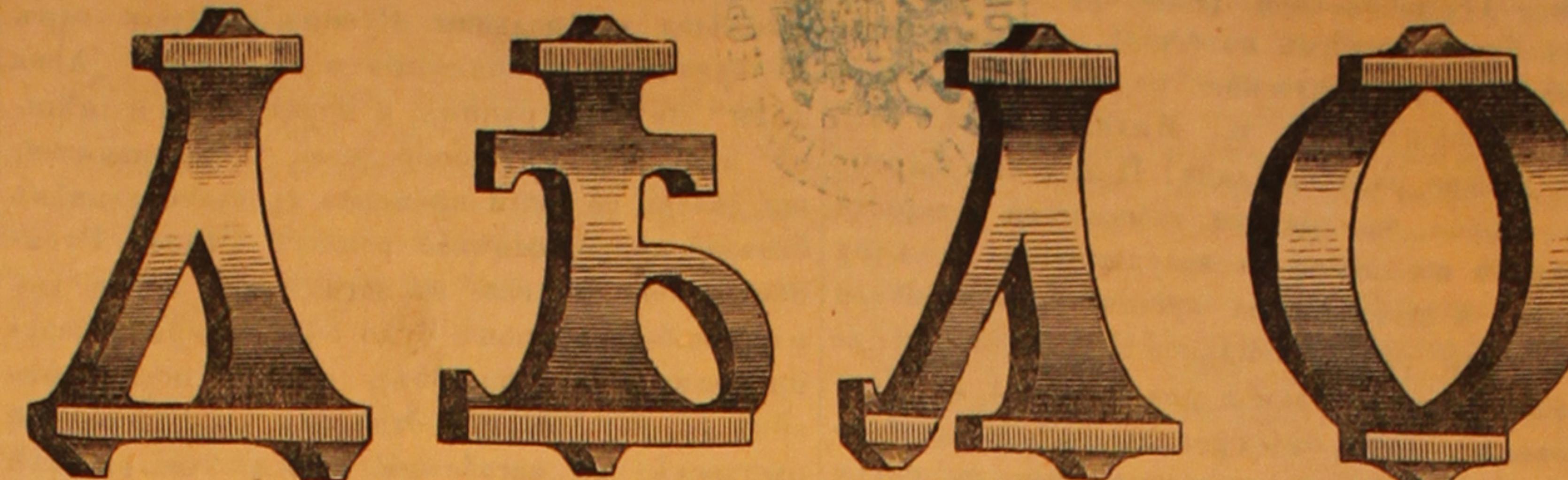

Выходитъ во Львовъ ще Вторника, Четверга и Суботы (кажды рускихъ святыхъ) о 4-й годъ пополу. Литер. додатокъ „Библиотека наизнамъ, повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушъ каждого 15-го и посѣднаго для каждого мѣсяца. Редакція, администрація и экспедиція подъ Ч. 44 улицы Галицка.
Всѣ листы, посылки и рекламации належитъ пересыпать подъ адресомъ: редакція и администрація „Дѣло“ Ч. 44 ул. Галицка.
Рукописи не звѣтаются только на попредніе застѣре жено.
Поодночно чисто стоять 12 кр. а. в.
Оголошеніе принимаютъ по пѣнѣ 6 кр. а. в. бѣ однѣ оточки печатокъ.
Рекламаціи конспектами вѣлькою бѣтъ порта
Предплату належитъ пересыпти франко (наиболѣе почтовыми переказами) до: Администраціи часописа „Дѣло“ ул. Галицка, Ч. 44.

Съ днемъ 1 (13) цвѣтня разпочався другій кварталь сегорѣчного выдавництва „Дѣла“ и „Библиотеки наизнамъ, повѣстей“. Просимо о надсыпанье дальши предплаты и о скорѣ выровнанье затѣгостей.

Ново приступающій предплатники на „Библ. наизн. пов.“ дѣстанутъ за доплатою 1 зр. а. в. (12 аркушѣвъ) повѣсти М. Іокая „Золотый Чоловѣкъ“.

На досвѣткахъ новой еры.

III.

Зовсѣмъ отмѣнне отъ обоихъ доси оглажненыхъ есть становище Нѣмеччини въ трицѣсарскомъ союзѣ. Отъ Нѣмеччини, а специальною то кн. Бисмарка вышла инициатива до его утворенія, — и вже се одно какъ догадуватись, что такій реальный политикъ, якъ нѣмецкій канцлеръ, мусѣвъ въ подобномъ союзѣ добачати попередъ всего для своеи державы великой користи, и що ненастание его старанье мусить быти — дати въ пѣнь Нѣмеччинѣ теперь и на дальше доминуюче становище. Що до Австріи мѣгъ днѣ зъ горы бути певный, що тая держава, недугуюча головно недостачею далекоглядности, енергіи и рѣшучости въ заграницнѣй политицѣ, легко пойде въ тѣмъ взглѣдѣ за его указкою. Вже переговоры берлинскаго конгресу и „европейскаго мандатъ“, даный Австріи на тѣмъ же конгресѣ, принятый и выполненный нею съ великими жертвами материальными, бувъ для Бисмарка великою порукою того, що Австрія и дальше не буде противна его радамъ. Отъ тон поры, подружившись тѣсно съ Австріею, днѣ всею силою своего дипломатичнаго таланту пре си на всходѣ, на балканскій побѣдствъ. Ера Таффе, проклямуюча автономію и славянскій федерализмъ въ Австріи, стала для германскаго канцлера ще болѣюю порукою, що Австрія зрезигнувала на свои претенсіи до становища въ нѣмецкому союзѣ, уступающи тутъ цѣле поле Пруссамъ. Се була подстава до утворенія прусско-австрійскаго союза, который ставись завязкомъ союза трицѣсарскаго. Пруско-австрійскій союзъ, признающій Ирушамъ неоспорену гегемонію въ Нѣмеччинѣ и запевняющи заразомъ Нѣмеччинѣ значній економичній користи, значній и улекшненій отбутъ нѣмецкихъ фабрикатовъ въ австрійскихъ провинціяхъ, рѣвночно попхнувъ Австрію

рѣшучо на всходѣ, на бурхачи филѣ славянской межилеменіи боротьбы и всходнаго пытана, т. е. поставивъ єи на таке становище, на котрѣмъ она при своїй двоистой и первышчной политицѣ нѣкогда не може такъ змѣнити, щобъ стати небезпечнѣмъ конкурентомъ або противникомъ сильно централізованои и милитарно такъ могучои Нѣмеччины.

Не менше користно стоить Нѣмеччини и супротивъ Россіи, которая особливо економично представлена для неи правдивый край обѣгований. Слова, котрѣ Бисмаркъ сказавъ передъ колькома роками, що „нѣмецкій форпосты живуть за 40 верстовъ отъ Петербурга“, зовсѣмъ не суть парадоксъ, — противно, они не высказываютъ повнои правды, бо нѣмецка колонизация давно вже заняла и Петербургъ и всѣ важнѣйши точки Россіи. Черезъ Ригу, Бѣлостокъ и Варшаву тиснесе у внутро Россіи ненастанию великій потокъ нѣмецкихъ колонистовъ; конгресова Польша вже теперь въ великѣй части може вважатись нѣмецкимъ „Ermland-омъ“. Кто знае, якъ цѣпко нѣмецкій элементъ помимо своеи розсыпки по свѣтѣ держится традицій и интересовъ свого нѣмецкого „Vaterland-у“, якъ тяжко днѣ асимилюється съ иншоплеменными народами, якъ довго почуваетъ свою единство духову съ отчизною, той вновиѣ порозумѣвъ зъ одного боку важасть того колонизаціоннаго потока для интересовъ и будущины Нѣмеччини, а зъ другого боку небезпечнество его для Россіи яко державы славянской. Цѣкава рѣчь буда бы прослѣдити суспольну и политичну ролю, яку отгравъ нѣмецкій здешній элементъ въ Россіи за послѣдніхъ 100 лѣтъ и оцѣнити тѣ величезній шкоды, якій бнѣ ѹї припѣсь. О колко мы знаемо, Нѣмцѣ на высокихъ становищахъ въ Россіи завсѣгда служили орудіями реакціи т. е. спинали розвой правдиво розумнои и гуманнои, а за тымъ и правдиво славянской политики въ Россіи. Теперь, прилучившись до австрійско-прускаго союза, Россія отирае ворота германізмови, а зреѧчи славянской политики, береся пригнетати тѣи свои окраины, въ которыхъ питомнѣмъ розвою моглъ бы найти могучу опору супротивъ нѣмецкого „Drang nach Osten“, береся пригнетати ихъ въ имя державы и національной (великорусской) централізациї.

Але треба розважити ще одну, и то перворядной важности справу. Головный торгъ

на российскій державній и приватній цѣнній паперы находитись въ Берлинѣ. Берлинскія биржа есть подекуды паномъ российскаго кредиту и российскіхъ финансѣвъ; отті диктуются курсы российскіхъ валюторѣвъ, т. е. зиски и страты российскіхъ капиталистовъ. Отъ давна вже тѣ капиталисты завзято скрепочуту зубами на туло свою фатальну залежнѣсть отъ Берлина, тымъ больше, що въ спекуляціи российскими цѣнніми паперами звичайно беруть велику участь высокій российскій урядники Нѣмцѣ, котрѣ стоячи при кермѣ державы и, якъ то кажется, „роблячи слоту и погоду“, самъ отпovѣдно до своихъ интересовъ выкликуть такій або іншій „настрой“ въ политицѣ и самъ отпovѣдно до того настрою обнижуютъ або повышаютъ российскій курсы. Сама российска публицистика передъ двома роками сконстатувала, що именно въ такій безсовѣтній грѣ кредитомъ Россіи лежить жерело многихъ колосальныхъ маєтковъ, находящихъся теперь въ рукахъ „русскихъ Нѣмцевъ“. Щобъ документно заявити финансово залежнѣсть Россіи отъ Нѣмеччини, кн. Бисмаркъ сейчасъ по приступленію Россіи до „союза“ выеднавъ для неи невеличкій кредитъ могучой нѣмецкій „Seehandlung“, пріѣкъ выеднати другій кредитъ въ іншій нѣмецкій інституції; все те вильнуло користно и на курсъ российскіхъ цѣнніихъ паперовъ, рубль подскочивъ до горы, „настрой брѣвъ“ поправившись, банкиры и капиталисты „весело глядять въ будущину“, а кн. Бисмаркъ може мати певнѣсть, що за миску сочевицѣ купивъ у Россіи великий користи для пѣмецкого элементу, а ще й для себе на довгій часъ єи прихильнѣсть и вдячнѣсть. Не дармо-жъ то нѣмецкія приповѣдка говорить: „Kleine Geschenke erhalten grosse Freundschaften“.

Для повнои характеристики шансъ Нѣмеччини въ трицѣсарскому союзу конечно додати ще одно. Доси у насть звичайно думаютъ, що Нѣмеччина зашахована Францію и що за тымъ такожъ не може поступати такъ надто самостойно, але противно, чуєся троха стѣснено и зъ своего боку шукає опору въ всходніхъ державахъ. Се певно по части права, але толко по части. Франція теперь, подобно якъ и Австрія, недугуетъ на перѣшчость въ заграницнѣй политицѣ, на недостачу талантливого и широкоглядного проводника-политика. Съ смертю Гамбеты гадка „реванжу“ стратила головну подпору, и чимъ разъ

Предплаты на „Дѣло“ для Аустрии: для Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . 12 кр. на цѣлый рѣкъ . . . 12 руб.
на пѣтъ року . . . 6 кр. на пѣтъ року . . . 6 руб.
на четверть року . . . 3 кр. на четверть року . . . 3 руб.
съ дод. „Библиотеки“: съ дод. „Библиотеки“:
на цѣлый рѣкъ . . . 16 кр. на цѣлый рѣкъ . . . 16 руб.
на пѣтъ року . . . 8 кр. на пѣтъ року . . . 8 руб.
на четверть року . . . 4 кр. на четверть року . . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . . 5 кр. на цѣлый рѣкъ . . . 5 руб.
на пѣтъ року . . . 250 кр. на пѣтъ року . . . 250 руб.
на четверть року . . . 125 кр.
Для Басканска, окрѣдно Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . 15 кр.
на пѣтъ року . . . 7-50 кр.
на четверть року . . . 3-75 кр.
съ дод. „Библиотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . . 19 кр. на цѣлый рѣкъ . . . 6 руб.

больше дискредитуєся фантастичнми крикунами въ родѣ звѣстного „спѣвака реванжу“, Поля Дерульда. Монархизмъ, котрый бувъ-бы найспособнѣйший похнунти Францію на небезпечну дорогу „авантурной политики“ чимъ разъ бѣлье тратитъ грунту, — ідеї републиканскій проникаютъ вже підъ сельскій стрѣхъ, и хочь Жюль Ферри не зовсѣмъ сказавъ правду, твердили недавно въ одной изъ своихъ бѣсѣдъ, що „Франція есть республика хлопотъ“, хочь въ той нѣбѣ хлопотъ республикъ все таки що тонь надають адвокаты и банкиры, — то все-жъ таки признати треба, що центр тяжкости Франції не лежить вже въ тихъ переважно паразитныхъ верстахъ, але опускається чимъ разъ глубше, черезъ що посли правиль физичнѣхъ и рѣвновага республики французской мусить ставатися чимъ разъ сильнѣйшою. Рѣвночно съ монархизмомъ чимъ разъ бѣлье грунту підъ ногами тратитъ въ Франції и крикливый, тєоретично-якобинскій радикализмъ, супротивъ котрого змагаєся серіозна, повѣльна але постійна и всесословна праца надъ поправою соціальнихъ относинъ и надъ просвѣтою народа. Сей зворотъ у внутрїшнїй политицѣ Франції есть заразомъ зворотомъ до спокою, есть порукою европейскаго мира. Правда, анѣ Нѣмеччини анѣ Франція черезъ те ще не будутьуважати отпovѣднимъ скинуты зъ себе величезній тагаръ милитаризму, — але внутрїшнє успокоење Франції бодай на якійсь часъ лишає Нѣмеччинѣ вѣльї руки до политики всходній, запевняючи ѹї и зъ того боку доминуюче становище.

Се бувъ-бы побѣжно очеркненій образъ тои „европейской рѣвноваги“, котрой поспѣдними часами для загварантованія своеи дальніми постѣйності процвѣла квѣткою „трицѣсарскаго союза“ на радость и хосенъ Нѣмеччини.

(Дальше буде.)

Чи вѣльно комнать школъныхъ уживати підъ часъ ферій для цѣлей читальни?

Повыше питанье до сеи поры не було ще предметомъ дискусіи, бо якъ наші Читателї здорови знаютъ, въ салахъ школъныхъ по цѣлому краю отбувалися и отбываются всяки аранжованій панами и підпанками польскими балѣ, пикники, торжества и памятки „народовъ“, вѣбрана та нарады „kolek rolniczych“, агитації выборчї, и т. п. Питанье се выплы

Очерки исторіи украинской литературы XIX. столѣтія Н. И. Петрова. (Киевъ, 1884.)

(Критичній оглядъ.)

(Дальше.)

Жадный письменникъ, якъ всякий чоловѣкъ не воленъ бѣтъ вильну якъ сучасныхъ ему ідей, такъ и попередніхъ, чи добрыхъ чи злыхъ; чимъ бѣлье письменникъ освѣченый, тымъ бѣлье днѣ користувався, позичавъ, переймавъ у своихъ попередніхъ и сучасніхъ, якъ своїхъ по національності, такъ и чужихъ. П. Петрову мы вкажемо примѣри въ российскому письменству, котрое, гадаемо собѣ, певно бѣлье красше знає, інжъ якъ іншіе европейске. Тымъ то мы за доказанію не пойдемо въ англійске, нѣ въ француске, нѣ въ нѣмецкому письменству. Пушкинъ виступивъ на нѣмъ письменства підъ великимъ впливомъ дробнѣхъ поетовъ Франції. На творахъ Лермонтова рѣзко отвѣчу впливъ Шиллера, Гете, Шатобріана, а въ-концѣ найбѣльше всего Байрона. А на творахъ Гоголя хиба не видко впливу Мольера? Хиба нема націадкового генеалогичнаго звязку мѣжъ „Онѣгінъ“ Пушкина, „Героемъ нашого времени“ Лермонтова, „Рудинъ“ Тургенева або хочь и „Базаровъ“? Радимо п. Петрову, коли може, зазирнути ще въ письменство Чеховъ або Поляковъ: чи нема часомъ на Мицкевичевыхъ „Dziadach“ впливу Байрона або на его „Рап Тадеушъ“ впливу Гете?

Оттакъ само и украинскому письменству не могло бути вѣльїмъ бѣтъ вильну попередніхъ европейскихъ письменствъ, не могла не користуватись ними и переймати у нихъ.

Але-жъ п. Петровъ силкуется доводити про іншу якусь несамостойнѣсть. У него выходить нѣбѣ такъ, що трохи не всѣ украинскій письменники переймали у российскіхъ письменниковъ и творили не свое, а бачте, по просту чуже, найбѣльше российске, перероблювали на

государства. Може оно по Устрялову такъ и въходитъ, але Петровъ такъ мудро та хитро веде свою рѣчъ, що нѣбѣ-то Пыпинъ и Спасовичъ початокъ украинскаго письменства вбачають сучасно найдавнѣйшимъ часамъ „российскаго государства“! Але се вже прямо... та... якъ его... У Пыпина и Спасовича и похожого нема нѣчого на таку нѣссенѣтнію!

Зъ давніхъ давень, ще до християнства Кіївъ бувъ центромъ житя того краю, що по-тѣмъ, не познѣйше якъ въ початку XIII вѣку ставъ зватися Украиною, и того народу, що звався Русь; велике значеніе Кіїва для руского народа особливо поднялося въ часу християнства. Слѣдомъ за християнствомъ мусѣла явитись и освѣта и письменство, яко головній органи розповсюдження християнства, и вже коли лѣтосінь подала намъ непотихну звѣстку, що Ярославъ Мудрий звавъ у Кіївъ книгарю, то се саме вже свѣдѣчить, що вже въ той часъ истинувало и письменство. Зъ памятниківъ нашого письменства до руїни Кіїва Татарвою найдавнѣйший для насл. „Слово о полку Игоревѣ“. Звернувшись увагу на силу и образнѣсть вимовы „Словъ“, на чудесні поетичні образы и загаломъ на всю красу его, не можна не призвати, що такій високій поетичній твѣръ мусить виявиться не інакъ, якъ мавши вже передъ собою грунту для свого вросту и виховання. Такій поетъ, якъ авторъ „Словъ“ не мусить виявиться нѣ въ сего, нѣ въ того, а треба було, щобъ передъ нимъ пройшовъ добрий рядъ письменниковъ. Се вже ваконтъ всесвѣтнаго и кождого великого письменника скрѣзъ на свѣтѣ мавши передъ собою меншихъ попередніхъ. Значить, українське письменство мусило истинувати ще до

„Словъ“. Мы, конечно, розумѣмо тутъ лише свѣтське письменство, не тыкаючи письменства духовного и лѣтописей, котрьхъ одначе нѣ однѣ историкъ украинскаго письменства не може обмнинати.

Татарска руина не знишила на Українѣ письменства и освѣти; она только трохи отбукнула пунктъ єго въ Кіїва у Галичъ и Володимиръ. Часть, доки не зложилася руско-литовска федерація, очевидно не мусить бути прихильнимъ за-для розвою письменства. Татары не заборонували на Українѣ нѣ православної вѣры, нѣ школъ, нѣ народної мовы, нѣ на

нуло на верхъ доверя въ послѣдній часъ, коли то патріотичне духовенство наше почало вкладати читальнѣ по селахъ и мѣсточкахъ и съ посвященіемъ достойнымъ, наивысшаго признания, нашою часописею завѣтгы подношенымъ, старающи подвигнуты темного браты въ неволѣ экономичной до доброты и въ темноты духовной до свѣтла и морали. Такихъ влагань нашего священства противники наши народности не любятъ; они боятся, щобъ народъ не пришовъ до повного почутія своихъ національности и силы черезъ всякого рода створиши, щобъ не спровадивъ на себѣ свято-правдивого выскажу: „громада великій человѣкъ“. Для того-жъ то и разпочались въ стороны нашихъ противниковъ всеможливъ перешкоды читальнѣ.

Кто-бы бувъ надѣявся, что развоеви наши читаленъ будуть ставати на перешкодѣ такожъ тѣ, которымъ повинно найбѣльше залежати на просвѣтѣ народнѣй, бо ихъ званье — подносити просвѣту народнѣй? Кто-бы бувъ сподѣявався, что Тернопольска ц. к. окружна рада школьнаго съ инспекторомъ п. Михаловскимъ выдасть громадскимъ радамъ школьнѣмъ наказъ, щобъ не впускали въ стѣны будынку школьнаго читальнѣ, такого самого розсадника просвѣты народнїй, якъ и школа? Читальнѧ — то прецѣ продовженіе школы, то своего рода школа повторительна! Справедливо-жъ о. Емануилъ Лисинецкий при открытии одної читальнѣ въ Тернопольщинѣ скончавъ свою промову до народа взызвомъ: „Дѣти до школы — старшій до читальнѣ!“

На открытие читальнѣ, особливо коли тое открытие має отбутись торжественно, нема отповѣднѣйшаго мѣсца, якъ школа. Поминувши вже те, что въ школѣ звычайно бував найдогднѣйша обширна сала, выбудована громадою може ще и передъ соторвеньемъ краевої ради школьнаго, — открыть читальнѣ въ школѣ надає торжеству бѣльшои поваги и немовъ вказує на цѣль, на призначеніе читальнѣ, — на науку и просвѣту. Тому то ѹ не диво, що якъ основатель читаленъ, такъ и селяне ради открывати читальнѣ въ будынкахъ школьнїхъ.

Розпорядженіе Тернопольской окружной ради школьнаго викликало въ окрузѣ якъ въ интелигенцію рускѣй, такъ и въ народѣ велике невдоволеніе. Декто не бравъ того розпорядженія на серію, думаючи, що може бути, съ себѣ кто-то дотепній такій жартъ строить. Галичина працѣ — то не край Ботокудѣй: Галичина працѣ — край, здається цивилизований, а въ цивилизованѣмъ краю чи можлива рѣчь замыкати на колодку дверь передъ „просвѣтою“?! Нѣ, того въ цивилизованѣмъ краю не бував!

Оttакъ себѣ толкували и громадяне села Черниловець, де парохомъ есть нашъ посолъ о. Ник. Сѣчинський, и громадска рада школьнаго позволила на открытие читальнѣ въ школѣ. Тернопольска окружна рада школьнаго засудила представителя громадской ради школьнаго на кару 25 зп. Тогда громада побачила, що розпоря-

дженіе Тернопольской ради окружной належить брати зовѣтмъ на серію... Але-же надъ тернопольскою окружною ради школьнаго и надъ инспекторомъ п. Михаловскимъ есть ц. к. краевиа ради школьнаго! Нехай она вирече свое слово: чи годится забороняти открытия читальнѣ въ школьнѣ и засуджувати на кару грошеву възглядно на арешт предсѣдателя громадской ради школьнаго? И бтойшли до краевиа ради школьнаго два рекуруси въ Черниловець: одинъ бтъ громадской ради школьнаго, а другій бтъ представителя тої-жъ ради.

Ц. к. краевиа ради школьнаго рекурутъ зъ

31 л. марта с. р. знесла засудъ, виданий окр.

радою шк. на представителя громадской ради школьнаго на кару 25 зп.!

Крѣмъ того заявила краевиа ради школьнаго, що „пудѣлюванье выняткового поволенія на ужитокъ будынку школьнаго на цѣли не школьнїхъ въ часъ вольнѣй бтъ науки застерьгас собѣ краевиа ради школьнаго и въ мысль того читальнѧ має въ дотычнѣмъ случаю внести просьбу съ долученiemъ статута до самої краевої ради школьнаго“. Зъ сего выходить, що нѣкотрій инспекторъ окружный або окружна ради школьнаго съ инспекторомъ п. Михаловскимъ видаети громадскимъ радамъ школьнїхъ наказъ, щобъ не впускали въ стѣни будынку школьнаго читальнѣ, такого самого розсадника просвѣты народнїй, якъ и школа?

Хочь мы сподѣявавось, що краевиа ради

шк. не схоче въ поодинокихъ случаяхъ бтмовляти читальнїмъ отповѣднаго ужитку школы, то однакъ мы мусимо виказатись и противъ єї заявленія. Она безпогрѣбно наражує читальнѣ на кошти и етрату часу, а вже се само на всікій способѣ може спинати розвайд читальнѧ. Статуты вѣкъ читаленъ прецѣ однаковий и потвердженій ц. к. намѣстництвомъ. Задачею ихъ: просвѣта, уморальненіе и доводженіе до доброты народа. Наглядъ же надъ ними, если не самий проводъ, має написи духовенство, котрого безкористне посвященіе, тактъ и лояльностъ дають повсечасно повну поруку школьнїмъ властямъ.

Домагаємося про-тое бтъ ц. к. краевиа ради школьнаго, що розпорядила, що читальнѣ, яко інституція маюча тую саму цѣль, що школа, можуть все въ вольнѣй бтъ науки школьнаго порѣ користати въ комнать школьнїхъ. Таке толькъ розпорядженіе мы можемо уважати отвѣтнимъ становищу нашої найвишої краевої власти школьнаго!

Ів. Б.—й.

Русини въ львовскому университетѣ.

Жаль серде тисне, приглянувшись програмѣ викладовъ на тутешнѣмъ университетѣ, оголошеннѣ на лѣтній піврідъ 1884 р. Персональ професордовъ Русиновъ зменшився о пок. дра Ф. Костека, а по нѣмъ викладався „наука о вихованнѣ“ въ польскому языцѣ съ кридиою для богослововъ-Русиновъ, бо Русини-богословы мають значну перевагу на львовскому университетѣ (Русиновъ есть 253, а Поляковъ 85!) Жаль серде тисне, разъ дялого, що нашимъ богословамъ подається

на піврівѣ вѣка раннѣйше, нѣжъ въ Москвѣ. Якъ політичнїй, такъ само и народно-релігійнїй обставини на Українѣ ставали въ дорогу спокйному розвою письменстви; и хочь тымъ не менше въ початку XVII вѣку примишували ширене его, то толькъ вселили въ одну сторону, чисто релігійнѣ. Українська интелигенція того часу, котра вѣсталась вѣрна своїй родинѣ и вѣрѣ, котра не ополячилася и не окатоличилася, добре бачила, що освѣту и письменство треба звернути толькъ на національний и релігійнїй шляхъ!

Здається, намъ не треба розповѣдати читальнѣ, якъ високо въ XVII вѣцѣ піднімалася въ Кіївѣ и его академії просвѣта и письменство на Українѣ. Подивѣмося теперъ, якъ стояло се дѣло до початку XVIII вѣку въ Москвѣнї, а толькъ для памятки нагадамо нашимъ читальнѣмъ славній имена українськихъ дѣячівъ XVII вѣку: Захаръ Копистенський, Іоанъ Борецкій, Смотрицкій, Мужиловскій, Іванъ Вишеньский, Колиньский, Зембко, Тустановскій, Беренда, Станановскій, Славанецкій и во вѣки славній Петро Могила! Якъ отсѣ, такъ и многій іншій мужъ належали до духовенства и разомъ були интелигенцію краю, свѣтотами народу, его ватажками и обронцами національности! Славна плеяда українськихъ дѣячівъ XVII вѣку повинна засвѣтгы стояти образкомъ и нашему галицькому духовенству у вѣкѣ справахъ заступництва за рускїй народъ, за руску національностъ!

Татарка руина и підданство московского царства або Великороссії залишили тамъ далеко бѣльш тѣжкі слѣди, нѣжъ на Українѣ. Але-же диве рабованье Москвощини Татаркою, поклони московскіхъ князей Ордѣ внесли въ Москвощину доволѣ татарскихъ взычавъ.

викладъ польскїй, а по друге дялого, що викладає по польски Русинъ — проф. дръ Делькевичъ. Полонизація и въ нашій „Alma Mater“ не знає границь, а порбнавши нынѣшну програму съ попередною, переконавши, що далеко бѣльшій процентъ греко-католиківъ відпадає на „nagodowosc polską“. Число Русиновъ побольшилося въ загалѣ о 4 ледви (въ минувшому піврідѣ було 344, теперъ виказує програма 348 Русиновъ), але-же исповѣдніківъ гр.-кат. обряду відпадало въ попередній програмѣ на „nagodowosc polską“ на відѣль правничомъ 15, на філософичномъ 1, — теперъ-же на відѣль правничомъ знайшлося 20 Поляковъ гр.-кат. обряду, а на відѣль філософичномъ 6! Въ загалѣ число Поляковъ представляється бѣльше о 299 якъ Русиновъ (Русиновъ 348, Поляковъ 647). Ось статистика слухателївъ въ минувшому вимовомъ піврідѣ:

Всѣхъ разомъ 1000 (въ попередній 922) Русиновъ въ богослововъ 253, правниківъ 64, філософовъ 31, — разомъ 348. Греко-кат. богослововъ 253, правниківъ 84, філософовъ 37, — разомъ 374. Поляковъ въ загалѣ 647, обряду рим.-кат. 509. До Поляковъ отже вчилися 26 гр.-кат. обряду, 107 „тоїжъ“ узланія, а бѣльшихъ вѣроисповѣдань 647. Крѣмъ того 1 Нѣмець, 1 Мадяръ и 1 Болгаринъ.

Здається-бы „рго шемогія posterum“ оголосити публично імена тихъ гр.-католиківъ въ права и філософії, котрій записались якъ „Polacy“ и котрій по часті въ імені Русиновъ-академіківъ викликають „zgod-u“, а въ дальшихъ наслѣдкахъ неагоду межи академіками Русинами и Поляковами, — щобъ они віднѣйше не баламутили настъ своїмъ обрядомъ и не сталися Русино-ѣдами, якъ такій Будыновський, Баревичъ и пр. Щастє, що народнѣсть и обрядъ идуть въ парѣ на відѣль богословскому (253 Русиновъ = гр.-кат.) але не довою то вдається потріває, коли мы поволимо Єзуитамъ у насъ верховодити. Тоді будемо мати „księz-zy unickich Polaków“, бѣ наші „bracia“ готові десять разомъ після потреби въ цѣляхъ політичнихъ обрядъ змѣнити. Ошибалась наша консисторія пріїмаючи „перекрещеныхъ“ Поляковъ до семинарії, бо отъ и теперъ такій богословъ виходиться, що укінчивши богословів, де pro forma записувались якъ Русини, записались на філософію якъ „Polacy obrz. gr.-kat.“ и ходять въ одежи духовнїй! Зъ такихъ „ksiondz-ѣвъ“ не будемо мы мати хбса!

Удариє настъ такожъ 2-га сторона першої картки програми, де говориться о „języku wukładowym polskim“, а виклады въ рускомъ и нѣмецкому языцѣ становлять лише „wujatek“. Уважайте-жъ ви брати, молодій Русини-академіки! Ваша репрезентація якъ въ силахъ учительськихъ, такъ и въ слухателяхъ есть ще въ порбнаню дуже мала, тожъ соромъ и жаль казати, що межи молодшими академіками Русинами находиться такій, що коли примѣромъ право цивильне и карне викладаються въ языцѣ рускомъ, они записуються на ти-жъ предметы съ викладовимъ языкомъ польскимъ! Жаль такожъ и соромъ скавати, що таїкъ мало записується на виклады литератури и языка руского, а найсумнѣйше вже то, що декотрій, а навѣть якъ зачувавши и богословы, всякий поданя до властей академічнїхъ пишуть по польски длатого, щобъ себѣ не наразити кого-жъ зъ професордовъ! Ми гадаємо противно. У честныхъ и безвтороннїхъ людей такій трапляється лише повагу и погорджати будуть професори тими, що не панують свого языка. Жаль такожъ и соромъ скавати, що таїкъ мало записується на виклады литератури и языка руского, а найсумнѣйше вже то, що декотрій, а навѣть якъ зачувавши и богословы, всякий поданя до властей академічнїхъ пишуть по польски длатого, щобъ себѣ не наразити кого-жъ зъ професордовъ! Ми гадаємо противно. У честныхъ и безвтороннїхъ людей такій трапляється лише повагу и погорджати будуть професори тими, що не панують свого языка.

Выкладаються въ рускомъ языцѣ въ сїмъ піврідѣ:

Проф. дръ Омел. Огоновскій:
1) Найновѣйшій періодъ історії літератури рускої (1848—1880).
2) Граматика языка старословянського и руского: Етимологія.
3) Письменній вправы стилістичній и розвправы устній о важнѣйшихъ предметахъ літературнїхъ и граматичнїхъ.

Проф. дръ Алекс. Огоновскій:
1) Австрійське право наслѣдїя.
2) Австрійське право родинне.
3) Семинаріюмъ приватно-правне.
Доцентъ прив. дръ Іва. Добринський:
Австрійське поступованье карне.

Подорожъ архікн. Рудольфа на всходъ.
I. Подорожъ до Константинополя и Брусселя. Всї журналистка якъ краєна такъ и заграниця панѣ дуже занята подорожюю асслѣдника престолу, архікн. Рудольфа и его подруги архікн. Стефанії. Подорожъ си має бо дѣйстно велико значеніе якъ політичне такъ и культурне, що цілкомъ откажують ювільного землемера, що вже не має безпосереднї якої мисії, що скріпляється добримъ відношеннямъ, котрій вже відмінно виказавши, що черезъ європейській відомості, але що жадного пануючого, будуть видѣти въ землемерії та симпатію для себе австрійськимъ, котримъ князь Чорногори, не витягнувши жадного пануючого, буде відмінно виказавши, що Австрія бажає широ и на дальшу миръ и друзій съ Портю.

Подорожъ архікн. Рудольфа на всходъ представляє жаднѣхъ займаючихъ особами, що високодостойній подорожъ отбувавшися строгомъ інкогніто. Дні 14 с. м. вчора вечеромъ зъ Вѣднія тактъ тихо, що відмінно виказавши, що добримъ відомості, але що жадного пануючого, буде відмінно виказавши, що Австрія бажає широ и на дальшу миръ и друзій съ Портю.

Подорожъ архікн. Рудольфа на всходъ представляє жаднѣхъ займаючихъ особами, що високодостойній подорожъ отбувавшися строгомъ інкогніто. Дні 14 с. м. вчора вечеромъ зъ Вѣднія тактъ тихо, що відмінно виказавши, що добримъ відомості, але що жадного пануючого, буде відмінно виказавши, що Австрія бажає широ и на дальшу миръ и друзій съ Портю.

Подорожъ архікн. Рудольфа на всходъ представляє жаднѣхъ займаючихъ особами, що високодостойній подорожъ отбувавшися строгомъ інкогніто. Дні 14 с. м. вчора вечеромъ зъ Вѣднія тактъ тихо, що відмінно виказавши, що добримъ відомості, але що жадного пануючого, буде відмінно виказавши, що Австрія бажає широ и на дальшу миръ и друзій съ Портю.

Подорожъ архікн. Рудольфа на всходъ представляє жаднѣхъ займаючихъ особами, що високодостойній подорожъ отбувавшися строгомъ інкогніто. Дні 14 с. м. вчора вечеромъ зъ Вѣднія тактъ тихо, що відмінно виказавши, що добримъ відомості, але що жадного пануючого, буде відмінно виказавши, що Австрія бажає широ и на дальшу миръ и друзій съ Портю.

Кость Одовець.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Угорський міністер з схарбу гр. Сапарії) бувъ сими днами въ Вѣднѣ и державъ конференціи съ дрѣмъ Дунаєвскимъ въ справѣ податку бѣгъ гораленъ, при чѣмъ ходило головно о ухиленіе рѣжниць, якъ вѣшилиъ тѣго, що долитавска палата послѣдовъ поробила важніе змѣни въ дотичномъ предложеніи правительства. Побѣла первоначального тексту предложенія мало оподакованіе на гуртъ относится лишь до такихъ гораленъ, котрѣ мали начинія да затирю въ обемѣ 45 гектаровъ; палата посольска ухвалила однакожъ на звѣстие внесеніе Грохольского, що таихъ начинія має вносити бѣгъ гект. и рѣшила при тѣмъ, що въ періодъ переходовъ всѣ гораленъ ажъ до обему 80 гектол., мають бути вѣлько бѣгъ податку вимѣрюваного бѣгъ продукту. Побѣла информації вѣдненськихъ газетъ довели переговоры межъ обома міністрами до компромису, побѣла котрого до категоріи гораленъ рѣжниць будуть зачилати всѣ гораленъ, котрихъ начинія затирю не оббивають бѣлько якъ 50 гектол., а періодъ переходовъ буде оббивати гораленъ до обему 60 гектол. Економична палата послѣдовъ буде отже мусить змѣнити предложеніе правительства взглядно ухвалу палаты послѣдовъ въ згаданому направленію, а по переведеню такихъ змѣнъ палатою панобъ угорокого парламенту вперне ся справа ще разъ до падать послѣдовъ.

(Змѣна ординациї адвокатской.) Для 26 н. с. цѣтнѧ велася въ комісії правничай дебата наль забогнѣмъ проектомъ до закона о змѣнѣ деякіхъ постановъ обовязуючои тѣперь ординациї адвокатской. Въ оборонѣ интересовъ кандидатовъ адвокатскихъ, неѣбушыхъ судовои практики, которыхъ замѣрена змѣна ординациї адвокатской найпрѣкрайше дотыкае, говоривъ лишь пос. дрѣ Жакъ, на котрого руки внесли петицію въ той справѣ кандидаты адвокатской зъ Чехѣ. Дрѣ Жакъ противився принципіально цѣлому предложенію правительства и поставивъ внесеніе переходу до дневного порядку, внесеніе его однакожъ упало и комісія приступила до дебаты спеціальнои. Отповѣдаючи на замѣты, поднесеніи противъ его внесенія, заявляе пос. Жакъ, що сей проектъ есть соціальнѣмъ покривленіемъ стану адвокатскаго. Безъ устного и публичного процесу въ спрахахъ цивильныхъ не поможе публицѣ проектована реформа нѣчого, бо она не збѣльшить зовѣмъ гарантій, якіхъ жадає публик. На публику зробить замѣрена реформа впечатлѣніе, що ту ходить лишь о то, що ѿбудити конкуренцію въ користь адвокатовъ. Въ дебатѣ спеціальнои поставивъ бувъ пос. Витезичъ поправку що до §. 2, а пос. Томашукъ вносивъ, що бѣгъ практики адміністративной вчислити въ практику адвокатску. Що до змѣнъ §. 6 (непринятіе на листу адвокатовъ зъ причини браку довѣрія) забирає голосъ пос. Веберъ, въ чѣмъ поширили его Томашукъ и Витезичъ. Но вѣтъ тѣхъ и якъ умѣреній поправки не знайшли увѣглажденія и въ голосованію перешовъ проектъ закона внесеній правительствомъ зовѣмъ безъ змѣнъ. Въ виду становища, якъ заняла въ той справѣ переважна большість правничай комісії належить дожидати, що предложеніе се перейде такожъ въ plenum рады державнои.

(Законъ о експлоатациї нафти въ Галичинѣ.) Комісія висшои палаты рады державнои, которой спровозданье появилось сими днами въ печати, предкладає неизмѣнне принятие ухваленого палатою послѣдовъ закона, а внесеніе се мотиву комісії тѣмъ, що край понѣть-бы велики економичній шкоды, наколи-бы кождому предпраїмцемъ було бѣлько на підстavѣ звѣчайнои ліцензії гориції експлоатувати на велики розмѣры нафти. Въ таихъ случаїхъ заволодѣли бы чужосторонній предпраїмцѣ, диспонуючіи великими, капиталами — цѣльми просторами и взыскували бы багацтво нафти лишь для себе. Черезъ признаніе власти тѣмъ грунтобѣправа права диспозиції надъ обѣмъ земнимъ піднесесо значно вартостъ землї а селаве въ гористихъ сторонахъ будуть мали добрий заробокъ. Наколи-бы земный олѣй поставлено підъ регаль гориції, кончитъ спровозданье — то се не то, що не було-бы піднесеніемъ, але противно найбільшои перешкодою розвити економичнаго Галичини.

(Доповняюча інструкція въ справѣ урядовихъ годинъ въ дни недельнѣ въ урядахъ почтовихъ.) Министерство торговлї розбосало до всѣхъ дирекцій пошти и телеграфовъ розпорядженіе, въ котрому постановле, що бѣгъ 20 н. с. цѣтнѧ с. р. въ всѣхъ урядахъ почтовихъ, въ урядахъ телеграфическихъ съ обмеженою службою днівною и въ всѣхъ скомбнованихъ урядахъ почтовихъ и телеграфическихъ має бѣгутися служба не дѣльна бѣгъ 8½ до 12 передъ полуднемъ и бѣгъ 3 до 4 год. по полудни, противно же въ будній днѣ и свята, припадаючіи по будніхъ дняхъ, о сколько отношеніи локальнѣ не вимагають довошъ якъ 8 годиннои служби, має она тревати бѣгъ 8 до 12 передъ полуднемъ и бѣгъ 2 до 6 по полудни. Прочай постановы розпорядженія министеріального зъ 10 грудня 1883 лишаються въ силѣ а начальникамъ пригадуєся обовязокъ глядѣти на те, що порядокъ, въ якому підвластній урядники мають користати въ недѣлї и свята зъ недѣльного оточинку бувт строго наблюданий.

(Законъ о заошмотрено вѣдѣ и сирѣтѣ по особахъ войсковыхъ.) Побѣла информації "Argusblatt" має правительство съ початкомъ 1885 р. внести въ радъ державной и въ угорскомъ симѣ проектъ закона о заошмотрено вѣдѣ и сирѣтѣ

по офицерахъ и урядникахъ войсковыхъ и по санкціонованю закону начнутъ обовязувати новѣ постановы що до кавказу. Ходить поголоска, що кавказь супружескій будуть вимѣрени не після вѣку лишь після степенійъ войсковыхъ. Такожъ способомъ будуть обовязаній підпоручникъ зліжити 30.000 зр.; поручникъ 25.000 зр., капітанъ 20.000 зр., майоръ и підполковникъ по 15.000 зр. Отъ підковника въ гору не будуть складанія нѣкакъ кавказу.

ЗАГРАНІЦІЯ.

Россія. Справедливо чи нѣ, трудно се скажати, все ще не устаютъ підозрѣнія въ россійской праѣ противъ Нѣмеччини и Австрії. Такожъ старажеє знову Майковъ въ "Русской Милю" доказати, що Нѣмеччини въ сполцѣ съ Австрією, мимо всіхъ запеваніи дружби и мира, грають съ Россією "Фальшивими картами". Побѣла поглядѣвъ сего публиціста інтригу Нѣмеччини и Австрії противъ Россії передовѣмъ въ справѣ польской. Нѣмеччини зъ давенъ давна намовляла Россію до строгого поступованья супротивъ Поляковъ, коли противно Австрії рѣвночно остантативно имъ споріе. Намѣреніе и цѣль такого поступованья Нѣмеччини и Австрії есть очевидно знеохочуванье Поляковъ до Россії, що въ даному случаю ужити ихъ противъ неї. Такожъ сама стараєся Нѣмеччини висунути Австрію на передъ на балканскому півострову, щоби тамъ ослабити впливъ Россії. — Правительство россійске бѣгъ якогось часу займається дуже енергично справою жидовскою. Комісія, зложена для перегляду сені справы підъ проводомъ Палена, черезъ колька лѣтъ не далеко поступила въ свою роботу. Губернатири получили наказъ, щоби предложили свои замѣты и погляди въ сїй справѣ, однакожъ ихъ мнінія дуже розходяться. Теперь перешла жидовска справа въ Россію въ нову фазу. Петербургскій "Echo" доносить, що учений россійской Гаркавъ нашовъ недавно въ однї зъ бібліотекъ три стариннї книги оригинальнои жидовскою горы, зъ которыхъ показуєся, що наука талмудистовъ єсть зовѣмъ фальшивою и стоять въ суперечності зъ основными законами Мойсея. На підставѣ отже оихъ книгъ має займатися жидовска комісія конференцію зъ рабиновъ, чи не дало быся перевести які реформы въ дусѣ оихъ оригинальныхъ книгъ Мойсеевихъ.

Нѣмеччини. Въ Прусахъ має бутi знову заведена рада державна (Staatsrath). Въ справѣ сїй, якъ говорять, не буде прускои сїймови предложенія жадна устава; реконструкція бѣгутає на підставѣ обовязуючого вже тендеръ законодавства. Має бутi рѣчъ певна, що вже нападжувано ся въ сїй справѣ стъ предпраїдателемъ головного трибуналу Симономъ и розбирають зовѣмъ фальшивою и стоять въ суперечності зъ основными законами Мойсея. На підставѣ отже оихъ книгъ має займатися жидовска комісія конференцію зъ рабиновъ, чи не дало быся перевести які реформы въ дусѣ оихъ оригинальныхъ книгъ Мойсеевихъ.

Италия. Въ Прусахъ має бутi знову заведена рада державна (Staatsrath), въ котрому перестерѣгає Австрію передъ нѣмечкими заборами, такожъ: Коля Полякамъ не висловелъ розведеніи Нѣмеччини съ Россією, то

они стараються теперь викликати незгоду межъ Нѣмеччину и Австрією. Для схарактеризованія, въ якій способъ Нѣмцѣ заставляють аннексійнї сїтї, вказуєся на артикулъ въ Berl. Tagebl. Де ходить о досягненіи цѣлі выбранои, праца польска готова призначати навѣтъ органови опозиції значене офіційльне. Тактика польской підбурювання есть характеристично навѣтъ въ дѣяльности центрумъ. Бандгорстъ, Шорлемеръ и іхъ польничнї пріятелї виступають явно и дѣятельно въ оборонѣ польскихъ внесень. Центрумъ не могло бы заперечити, наколи бы мы его оціяли після засады: "Скажи менѣ кто твоимъ пріятелемъ, а я тобї скажу кто ты еси." — Ки. Бисмаркъ въ наслѣдокъ перестодуженіи знову занедужавъ. — Въ комісії, котрой переказано законъ противъ соціалістовъ, предложеніе внесеніе о зарадженю противъ анархистовъ и о фабрикаціи и продажіи динамиту.

НОВИНКИ.

— Выборы до радъ повѣтowychъ зъ куріи сельскихъ громадъ бѣгутаюто оегодня.

— Зъ Вѣднѣ пишуть намъ: Торжественный обѣдъ 100-лѣтного ювілею тутешнои церкви св. Варвары, котрый має бѣгутаюто въ Томину не дѣло, бѣгутаюто на пізньше зъ причини, що бѣгутаюто приготовленіе при украшенню церкви ще не укінченої.

— Зъ Глиннѣ пишуть намъ: Его Велич. цѣсарь жертвуетъ на погорѣлїць въ Глиннѣахъ 2000 зр.

— Вечерницѣ зъ танцями въ "Руской Бесѣдѣ" въ Тернополі для 15 (27) цѣтнѧ удалися добре. Збіралось до 50 особъ, міжъ котрими бачилисьмо такожъ наші красавицѣ въ народныхъ строяхъ. Можна надбяться, що на будущихъ вечерицахъ побачимо значнѣше число народнихъ коштюмовъ не только жіночихъ але и мужескихъ. Забава ишла охоча ажъ до ранка. Жаль только, що деякі члены съ родинами волї пойти на виступъ estudiantina espanola, якъ забавились въ своїмъ кружку народнѹмъ, жали тымъ бѣлько, що можна було одно зробити, а другого не залишити, якъ се доказали деякі інші члены. Поки мы не перемемоємо съ повною сїдомою сїмъ поглядомъ, що "лучше своя латане, якъ чуже хватане", поки не виробимо въ собѣ на столько почуття народнихъ обовязкѡвъ, що на покликѣ народныхъ інститутій и товариствъ не будемо недорѣками, съ котрими не будуть числитися наші соперники. "Се-жъ вечерицѣ зъ танцами!" замѣтитъ може діктъ ненаходячий въ тѣмъ пріємності. Однакъ поглядъ такій буде односторонній. Певно, що се головна була рѣчъ вечериць, щоби молоджь рука забавилася танцами, але тутъ була такожъ случайностъ обговорити наші пекучі справы, покрѣпти обопольно своего духа, а здаєсь, часы тендеръ ажъ надто тяжкі для руского народа, щоби Русинъ бѣльшу вагу покладавъ на хвилеву пріємнѣсть середъ испанскихъ студентовъ, якъ на розвѣй и зростъ нової рускої інституції черезъ членну участъ членовъ. Честь проте патріотичнїй інтелигенції зъ окрестності, що на кождий зазивъ не отмавляє свою участю поспіхомъ.

— Испытъ зрѣlosti розпочнеся въ львовской академичнї (рускїй) гімназії: устный 16 л. червна а письменный коло половинои мал.

— Руске Товариство педагогичнї чимъ разъ красше розвивається; приступають що разъ новій членіннї члены и есть нова надія, що товариство єсть отповѣдною своїй задачі сполучить скоро вѣхъ учителївъ Русиновъ въ одну велику родину. Видѣль товариства бѣгутаюто точно свою забудану и заміїться на гору таки роботникамъ Руинамъ гр. к. обряду. Чи може патріи Бузуты получали дісцензу отъ св. отця, щоби на саме святе воскресенье запрягати вѣрнихъ до такъ тяжкої роботи? Суміжимо. Та ба, що тут говорить вже о непошанованію рускихъ сївъ патріи, коли они минувшого року на саме латинське свято Успення Пр. Богородицї приказали роботникамъ працювати коло то-ї самон будовы. На увагу, зроблену тогоди одному патріи, отповѣйтъ сей хитро: "То не латинники працюють, то Русини". Тымъ часомъ переходячі коло будовы народъ не дивито, кто працює, але кто єсть господаремъ будовы. Та вироїмъ що не першика патріи Бузуты давати обізъ зъ патріи. Такожъ "Слову" доносять зъ Доброму дещо о господарі Бузутові. Они зъ Доброму вивозять тертицї на будову свого кляштора въ Харовѣ! Минувшого року не позволили своїмъ патріямъ святкувати свято Успення Пр. Богородицї, Димитрія и Честного Креста; на Ч. Креста теслї робили въ добромъ містечку монастыри. Тамъ же Бузуты обрѣзали на всѣхъ трираменнихъ крестахъ дольшнє рама, такъ що остали лиши два.

— Зъ Роздолу пишуть намъ: Заходомъ о. Леопатинського закладається въ Роздолѣ читальня. Статуты вислано до ц. к. намѣстництва и якъ только прїде позволене, читальня буде торжественно открыта. Читальня въ Роздолѣ єсть вже третю читальню, що заłożена заходомъ ревного дѣятеля о. Леопатинського. Зачуваемо, що въ Розсадовѣ и Веренѣ люде вже бѣгъ дової.

— Важне для крамарѣвъ. Лучшее часто, що крамарѣ наші по селахъ и мѣстечкахъ, отвіраючи крамницї, побідають підъ значнї кары грошевї и то часомъ такі, котрїхъ зовѣмъ руйнують. Все то походить зъ ото, що не знають дотичнїхъ прїємностей. Поки появляються книжочки інформація що до закладання крамницї, яку надають тов. "Прошиба", звернемо увагу нашихъ крамарѣвъ на слѣдуюче. Отвіраючи крамницю съ мѣщанськими товарами, треба вислати до ц. к. старости заявлене на письмѣ и просити про удѣлене карты промысловіи. Въ заявленю тоби треба подати вѣку властителя або заходателя крамницї, мѣсце и число дому. Стемпель на 1 зр. 50 кр. на села. — На продажу нафт, пороху, книжокъ, молитвословівъ, образкѡвъ, картъ до грані, напіткѣвъ (шкіркованіе) и лікбѣвъ, треба особливо просити о концесії. При просити о концесії на нафт треба спіомнити о пивницї, яка и якъ далеко бѣгъ будынківъ. Передъ полу-ченiemъ тони концесії не вольно назеденыхъ тутъ товарівъ продавати. На карту промыслову ждати не треба.

Basilis H.

— Зъ Долини пишуть намъ: Въ лат. вел. суботу отбулося въ долинському судѣ розправа зъ крамарївъ, котрї обіграли учителя Барнаса. Судія засудивъ: Антоновича, (паетника повѣт. суду) на 14 днівъ, Полянського (пропінційного писара) на мѣсяць, и одного рѣзника на 4 тижній арешту. Дуже подобалось тутъ мѣщанамъ, щопольскій священикъ зъ провѣдницї виступивъ остро противъ долинськихъ шulerовъ, поровнявъ їхъ съ розбійниками. Може бути, що тепер шulerство въ Долинѣ хоче на часъ притихнє.

— Мѣжъ іміонованими членами екзаменаційної комісії для учителївъ гімназій и школъ реальнѣхъ знаходяться так

